

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA

12. avgust
1992

Letnik XLVI.
Štev. 32 (2667)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
50 tolarjev
P. b. b.

SAK prevzel vodstvo

V tretjem kolu nogometnega prvenstva se je Slovenski atletski klub prebil na vrh lestvice koroške lige. V nedeljski tekmi s Trgom, ki se je končala s 3:0 za SAK, so gole dosegli Hermann Lippusch, Rade Savič in Hans Gröss iz enajstmetrovke. Slovenski nogometaši so bili dobro razpoloženi in so moštvo iz Trga, ki jim je še pred dvema tednoma delalo velike težave v prvi tekmi za avstrijski pokal – SAK je zmagal z 1:0 le s pomočjo avtogola Tržanov – nadigrali na vseh področjih. SAK je s tem edino moštvo v ligi, ki je zmagalo vse tri tekme.

Velike zasluge koroškega partizanstva za Avstrijo

Na nedeljski proslavi na Robežah ob 50-letnici prvega partizanskega spopada z nemško enoto so govorniki spregovorili o zgodovinskih vidikih tega dogodka in mu dali ustrezen pomen predvsem zaradi moralnopolitične dimenzije. Takrat odpisano slovensko prebivalstvo na Koroškem je po pregonu preko tisoč

Slovencev v aprilu istega leta spoznalo, da se je tako močni sili mogoče tudi upreti in z njo voditi zmagovite bitke. Izid bitke je bil močna opora koroškim slovenskim aktivistom pri organiziranju protifašističnega odpora, saj je koroškemu prebivalstvu vlil vero v svobodo.

Zastopnik avstrijskega so-

cialnega ministra dr. Kurt Wegscheidler (slika) je iz avstrijskega stališča ocenil spopad in partizansko borbo nasploh, izrazil polno spoštovanje in izpostavil zasluge koroškega protifašističnega boja. Ob tem pa je argumentirano zavrnil tudi vsa natolčevanja o tedanji partizanski borbi iz drugačnih interesov. Več na 3. strani.

Stopnjevan pritisk na Srbijo

Po odkritju koncentracijskih taborišč za nesrbsko prebivalstvo v Bosni in Hercegovini se je začel silovit pritisk javnosti na vlade t. im. Zahoda. Sprožil ga je ameriški predsedniški kandidat Bill Clinton, z vso odločnostjo pa ga nadaljuje angleška železna lady Margaret Thatcher. Mimo zahtev ne more tudi ameriški predsednik Georg Bush, ki je moral izjaviti, da bodo ZDA z vsemi sredstvi zavarovale pošiljanje humanitarne pomoči bosanskemu prebivalstvu.

V ponedeljek je bil sklenjen dogovor med ZDA, Veliko Britanijo in Francijo o zaščiti kopenskega koridorja za dostavljanje pomoči BiH, ki ga mora potrditi še VS. Ta naj bi zahteval angažiranje 100.000 vojakov.

Po vesteh iz BiH so srbske sile zahodne grožnje vzele zelo resno, zato so se začele vkopavati in graditi bunkerje. Predsednik t. im. ZR Jugoslavije Čosić pa je Zahod že posvaril, da se bodo njene sile v primeru napada na srbske strateške cilje zelo odločno uprle.

Slovenščina uradni jezik za vso dvojezično Koroško!

Odvetnik dr. Ludvik Druml je v zastopstvenem postopku za mag. Urbana Popotnika, stanujočega na Ziljski Bistrici, v upravnem postopku, ki je bil sprožen pri Okrajnem glavarstvu v Beljaku, dosegel razveseljivo odločbo Neodvisnega upravnega senata za Koroško, ki je daljnosežnega pomena za uporabo slovenščine kot uradnega jezika za prebivalstvo dvojezičnega ozemlja na Koroškem.

V upravnem postopku pri

Okrajnem glavarstvu v Beljaku, ki ga je sprožila celovška policija, je mag. Popotnik zahteval uporabo slovenskega jezika. Okrajno glavarstvo v Beljaku mu je to pravico – sklicujoč se na odredbo zvezne vlade o uradnem jeziku iz leta 1977 – zanikalo.

Proti tej kazenski odločbi je Druml vložil priziv na Neodvisni pravni senat za Koroško in se, kakor že na prvi instanci, skliceval na 7. člen, 3. odstavek državne pogodbe, po kateri ima vsak član

slovenske narodne skupnosti v okrajih z mešanim prebivalstvom pravico do uporabe slovenskega jezika.

Neodvisni upravni senat za Koroško se je očitno zavedal, da sta tako zakon o narodnih skupnostih kakor tudi odredba glede uradnega jezika protiustavna, ker omejujeta pravice posameznih članov narodne skupnosti. Da bi se izognil spodbijanju odredbe oz. zakona pri ustavnem sodišču, je Neodvisni upravni senat za Koroško v

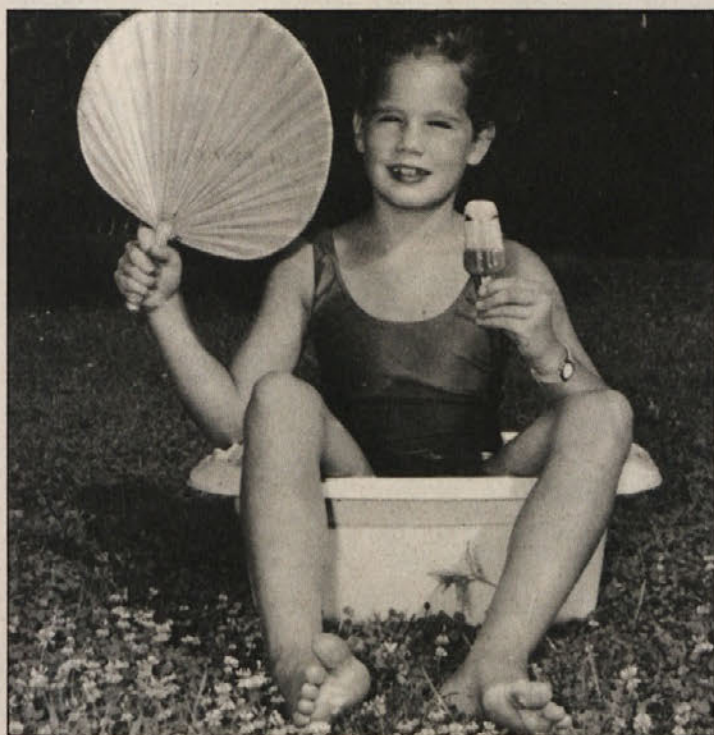
svoji odločbi ugotovil, da imajo vse osebe, ki živijo v okrajih z mešanim prebivalstvom – ti pa so imenovani v 3. členu, 1. odstavek, št. 2 odredbe o uradnem jeziku –, pravico do uporabe slovenskega jezika.

S tem je Neodvisni upravni senat za Koroško v bistvu prevzel pravno argumentacijo ustavnega sodišča v šolskem vprašanju, ta odločba pa potrjuje tudi avtohtonost slovenskega naseljenega ozemlja. (Dalje na 2. strani)

Sejma v Celovcu in v Kranju!

V Celovcu in Kranju bodo ta petek odprli dva pomembna mednarodna sejma. 59. mednarodni Celovski sejem 1992 (od 14. do 23. avgusta) z nad 700 razstavljalci bo odprl zvezni kancler dr. Franz Vranitzky, 42. mednarodni Gorenjski sejem pa vabi na ogled prav tako od 14. do 23. avgusta. Oba sejma bosta zagotovo deležna velike pozornosti gospodarstva v celotnem prostoru Alpe-Jadran.

Več o Celovškem sejemu 1992 na 4. in 5. strani.

Evropa letos doživlja eno najbolj vročih poletij tega stoletja. Toda, kar je za ene veselje, je za druge skrb. Medtem ko naša deklica uživa ob kopanju v škafcu in se veseli sonca in sladoleda, kmetje nestrno pričakujejo dež, saj je letošnja letina resno ogrožena.

slika: W. Fritz

Vojvodski prestol povzročil „poletne vročinske iritacije“

Načrt za postavitev kopije vojvodskega prestola v centru Ljubljane je med koroškimi politikami vseh barv povzročil „poletne vročinske iritacije“, se je o polemiki izrazil bivši deželni tajnik SPÖ in sedanji socialdemokratski deželni poslanec dr. Franz Großmann.

Zaradi tega načrta se je najprej v tiskovni izjavi razburjal koroški „Heimatsdienst“, kar zapored pa so mu sledili šef svobodnjakov dr. Haider, nekateri politiki ljudske stranke ter ne nazadnje tudi poslušajoči deželni glavar dr. Peter Ambrozy (Zernatto je na dopustu - op. ured.), ki je v tej zadevi naslovil celo pismo

predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku. V njem poudarja, naj bi Slovenija odstopila od vseh načrtov, „ki bi lahko motili dobrososedske odnose ter hkrati ustvarili vzdušje nezaupanja...“

Großmann pa meni, da gre pri teh izjavah spet za „umetno ustvarjen problem, s katerim koroški politiki želijo točkovati pri nemškonalionalnih krogih“. „Slovenija lahko postavi tako kopijo vojvodskega prestola kot tudi celovškega zmaja kjerkoli to želi, saj končno doslej še ni slišal, da bi se pariški župan razburjal, ker kopija Eifflovega stolpa stoji v celovškem Minimudusu!“

HEUTE IM

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI VESTNIK

Der Kärntner Partisanenkampf ein „wesentlicher Geburtshelfer des neuen, demokratischen Österreichs!“

Anlässlich des 50. Jahrestages der ersten bewaffneten Auseinandersetzung zwischen Partisanen und der SS fand vergangenen Sonntag in Robesch/Robeže bei Abtei eine Gedenkveranstaltung statt, in deren Rahmen Dr. Kurt Wegscheidler vom Sozialministerium in aller Deutlichkeit aussprach, was die Kärntner Politik bis heute nicht zur Kenntnis nehmen will: Der Kärntner Partisanenkampf war ein „ganz wesentlicher Geburtshelfer für das freie und demokratische Österreich!“

Dr. Wegscheidler führte in seiner Rede vor rund 500 Teilnehmern unter anderem auch aus, daß es – obwohl Terror und Propaganda die Menschen niederhielten – ein Gebiet in diesem Österreich gab, in dem der Widerstand eine Breite erreichte, wie nirgendwo sonst in diesem Land. „Ein Landstrich existierte, in dem der Freiheitskampf in der Bevölkerung verankert war, wo der Widerstand Massencharakter annahm. Hier wurden tausende von Besatzungssoldaten gebunden und sogar teilweise befreite Zonen geschaffen. Es war dieses südlichste Gebiet Österreichs, in dem wir uns heute zusammengefunden haben. Und es war die slowenische Bevölkerungsgruppe in diesem Land, die diesen Kampf in erster Linie getragen und unterstützt hat. Österreich verdankt es zu einem guten Teil seinen Kärntner Slowenen, daß ihm auch ein Beitrag zu seiner eigenen Befreiung attestiert werden konnte, an den die Alliierten in der Moskauer Erklärung erinnert haben.“

„Ich verneige mich daher heute besonders vor den beiden Männern, die an dieser Stelle fielen im Freiheitskampf für unser Volk und für viele andere Völker auf diesem Kontinent. Sie waren die ersten Toten des bewaffneten Widerstandskampfes auf österreichischem Boden und viele andere sollten ihnen folgen. Aber während der Tod in der Uniform mit dem Hakenkreuz nur der Unterdrückung und dem Völkerbund diente, starben diese Kämpfer, um den Völkerbund zu

„Sommerliche Hitzeirritationen“

Als „sommerliche Hitzeirritationen“ bezeichnet der Kärntner SPÖ-LABg. Dr. Franz Großmann die jüngste Kritik von FP- und ÖVP-Politikern an den Absichten Sloweniens, im Zentrum von Ljubljana eine Kopie des Kärntner Herzogstuhles aufstellen zu wollen. Hier würden offensichtlich gelang-

beenden. Vielleicht hätten sie selbst es nicht so gesehen, aber sie waren die wirklichen Helden in diesem blutigen Ringen. Und sie waren es, die tatsächlich für die Heimat ihr Leben verloren.“

Dr. Wegscheidler ging in seiner Rede auch auf die oftmals zu hörende Behauptung ein, die Partisanen hätten doch gar nicht für Österreich gekämpft, sie hätten doch im Dienste einer ganz anderen Sache gestanden. Seine Antwort darauf: „Wenn dies jemand von sich gibt, der schon etwas älter ist, dann genügt meist eine einzige Frage. Es ist dies die Frage: Für wen haben Sie denn damals gekämpft? Kämpften Sie für die Freiheit der österreichischen Nation? Oder war es nicht vielmehr so, daß Sie vielleicht noch bis in den April oder Mai 1945 mithalfen, daß Großdeutsche Reich zu retten? – Sehr oft ist die Antwort dann nur ein betretenes Schweigen.“

Auch der Vorsitzende des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten/Zveza slovenskih organizacij na Koroškem Dr. Marjan Sturm ging in seiner Ansprache auf die historische Bedeutung des Widerstandes der Kärntner Slowenen gegen das Terror-Regime der Nazis ein, wandte sich aber auch aktuellen tagespolitischen Fragen zu.

Hinsichtlich der beim Verfassungsgerichtshof anhängigen Klagen bezüglich der Amtsprachenregelung und der Nichterteilung des zweisprachigen Unterrichts in den 4. Klassen der Volksschulen gab sich Sturm optimistisch. Er betonte, daß ein zu erwartender positiver Spuch des VfGH weitreichende Auswirkungen, sowohl hinsichtlich der bisher geltenden Amtsprachenregelung, als auch der Leiterbestellungen bei zweisprachigen Volksschulen haben werde. Das von den beiden Slowenenorganisationen niemals anerkannte Volksgruppenengesetz von 1976 werde dadurch in wichtigen Teilen aufgehoben werden und einer Neuverhandlung mit den Kärntner Slowenen bedürfen.

weilte Politiker versuchen, mit künstlichen Problemen auf einer nationalen Welle über die Sommermonate zu schwimmen.

Auch der Pariser Bürgermeister habe bis heute über keine Irritationen geklagt, obwohl eine Kopie „seines“ Eifelturmes im Klagenfurter Minimundus stehe.

Taborišča smrti in ameriške volitve

Če bo prišlo do spremembe ameriške politike do vojne v Bosni in Hercegovini, se to najbrž ne bo zgodilo zaradi objavljenih grozljivih posnetkov CNN o trpljenju bosanskih (muslimanskih) jetnikov v taboriščih v BiH, Srbiji in Črni gori, temveč zaradi ameriške predvolilne kampanje, v njej pa konkretno zato, ker je pobudo za ameriški pritisk na srbsko vojskujočo stran sprožil Bushov tekmelec Bill Clinton. Ta je že pred dobrim tednom, sicer tudi v predvolilnem nabiranju točk, sprožil pobudo oz. zahteval odločnejše posredovanje ZDA v bosanski vojni.

Predsednik George Bush, ki mu za volitve ne kaže najbolje, je moral reagirati. Za spremembo ameriške politike pa nedvomno stoji tudi zelo močan, predvsem pa finančno vpliven židovski lobi, ki je na objavljene vesti takoj reagiral prav zaradi lastnega holocausta v nacističnih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno.

Bush in ameriška zunanja politika Jamesa Backerja, vodje njegovega volilnega štaba, sta res v nezavidljivem položaju. Več kot leto dni sta iniciative za ureditev razmer na področju nekdanje Jugoslavije prepuščala Evropski skupnosti, pri tem pa pritiskala na zavoro. Šele pred dvema mesecema, ko se je že pokazalo, da Carringtonova konferenca o Jugoslaviji ne uspeva in se vojna vztrajno širi, in ko tudi mirovna posredovanja ameriškega diplomata Cyrusa Vancea v imenu OZN niso uspela pomiriti vojskujočih se strani, je Bush napovedal „aktivnejšo ameriško vlogo“ na Balkanu. Hkrati pa je z njegovim privoljenjem navidezno prevzel krmilo jugoslovanske vlade pokavbojleni Američan srbskega rodu Milan Panić, ki je takoj zahteval vsaj sto dni, da pomiri napetosti v bivši Jugoslaviji.

Ameriški blagoslov iluzorni spremembi tretjejugoslovanske (srbske) politike je zmanjšal pritisk na Srbijo in Črno goro, blokada je na več mestih (vede)počila, nafta za srbske ubijalske avione in tanke je nadalje pritekala (iz Romunije, Bolgarije, Grčije in še od kod), Panić pa je pridno razvijal mednarodne stike, obljubljal nemogoče in slepil mednarodno javnost, da se bo resnično obrnilo na bolje.

V tem času pa so Srbi izvedli močno osvajalno ofenzivo v BiH, zavzeli Bosansko Posavino in Bosansko krajino z Banjaluko v Bosni ter Kninsko krajino na Hrvaškem povezali s Srbijo. V času ameriškega pričakovanja izboljšanja razmer s „svojim“ guvernerjem Panićem so Srbi uredili vse potrebno za etnično (pobijanje) čiščenje nesrbskega prebivalstva. V teh dveh mesecih so tudi spretno izkoristili namerno abstinenco Hrvatov v zamenjavo za hrvaško Herceg-Bosno v času pred volitvami na Hrvaškem. Brez kakršnihkoli protestov so sprejeli podpis hrvaško-bosanskega sporazuma o vojaškem sodelovanju, saj so vedeli, da – zaradi Tujmanovega sporazuma z Miloševićem o razdelitvi BiH – iz njega ne bo nič.

Zmagovalec vseh balkanskih nesporazumov in razhajanj med Evropo in ZDA je zaenkrat Milošević. Ta še najbolj odgovarja ameriškim interesom na Balkanu. Preko Miloševića se zmanjšujejo islamski in posredno tudi ruski interesi. Taborišča, umirajoči in trpinčeni lahko pretresejo normalno svetovno javnost, za Busha in podobne politike pa so žal samo izgovor za opravičevanje in spreminjanje doslejšnje zavožene politike. In spet samo v svojo korist.

Jože Rovšek

Po svetu

Rusija priznala Makedonijo!

MOSKVA/ATENE.

Rusija je prva velesila, ki je priznala neodvisnost Makedonije. Evropska skupnost se je pod pritiskom Grčije doslej odrekla priznanju, dokler Makedonija ne bo spremenila svojega imena, kako to zahtevajo Grki. Tudi ZDA se očitno tik pred volitvami nočejo zameriti tamkajšnji številni grški skupnosti, za Avstrijo pa je Makedonija že tako oddaljena, da ji očitno ni treba več hiteti, kot je to storila v zvezi s priznanjem Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine.

Nemčija v Varnostni svet?

BONN/NEW YORK.

Zvezna republika Nemčija je uradno potrdila interes, da zasede stalni sedež v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov. Tozadevna zahteva izvira predvsem iz krogov vladajoče krščanskodemokratske unije, podpira pa jo tudi koalicijski partner FDP. Socialdemokrati, ki so v opoziciji, pa stalnemu članstvu ZRN v Varnostnem svetu odločno nasprotujejo.

Ombudsman za tujce?

Položaj beguncev iz nekdanje Jugoslavije je pokazal, da v Avstriji ni uradne inštitucije, na katero bi se tujci, pa tudi Avstrijci, lahko obrnili. Ker so novi, na hitro sprejeti zakoni o tujcih polni nasprotij, Terezija Stoisic zahteva uvedbo ombudsmana, ki naj bo od parlamenta neodvisen in ki naj redno poroča o tekočih problemih. Ne smemo se omejevati le na administriranje policije, delovati je treba v smislu integracije, je dejala Stoisiceva.

Uspešen odvetnik dr. Ludvik Druml

Slovenščina uradni jezik...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Deželani iz mešanega ozemlja imajo torej, ne glede na to, ali je občina, v kateri živijo, imenovana v odredbi o

uradnem jeziku, pravico do uporabe slovenskega jezika. Zastavlja se torej samo še vprašanje, kdaj bo tudi zakonodajalec upošteval pravilno tolmačenje ustave oz. 7. člena

Avstrijske državne pogodbe, in s tem tako zakon o narodnih skupnostih kot tudi odredbo o uradnem jeziku končno uskladil z ustavnimi določili.

Koroški partizani odločilno prispevali k svobodni Avstriji

Kljub izredni vročini se je preteklo nedeljo popoldne ob spomeniku na Robežah zbralo veliko število nekdanjih borcev proti fašizmu in demokratov iz Koroške, množična pa je bila tudi udeležba iz Slovenije. Proslava v spomin na zgodovinski dogodek na Robežah pred 50 leti – prvega partizanskega spopada s policijsko enoto SS na ozemlju tretjega rajha – je izzvenela kot prispevek k utrjevanju zgodovinskega spomina koroških Slovencev na čas, ko so bili skupaj z vsem slovenskim narodom, in še posebej, obsojeni na uničenje. Ob tej proslavi ni bil poudarek na heroizaciji zgodovinske bitke, postavljena je bila v zgodovinski okvir in aktualizirana s sedanjo situacijo slovenske narodne skupnosti na Koroškem, z razvojem širše po Avstriji in Evropi in, razumljivo, tudi z dogajanjem v nekdanji Jugoslaviji.

Predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luč je med gosti pozdravil zastopnika avstrijskega socialnega ministra dr. Kurta Wegscheidlerja, predsednika Zveze združenj borcev NOV Slovenije Ivana Dolničarja, komandanta tedaj udeležene partizanske enote, Kranjčevega bataljona, Franca Poglajna, predsednika ZSO na Koroškem dr. Marjana Sturma, podpredsednika deželne Enotne liste Franca Jožefa Smrtnika in druge predstavnike borčevskih, kulturnih in političnih organizacij z obeh strani meje.

V kulturnem programu so sodelovali Godba na pihala s Prevalj, Moški pevski zbor „Valentin Polanšek“ z Obirskega ter recitatorja Tonči Schlapper iz Šentjakoba in Lojze Eržen z Jezerskega.

Po proslavi so se udeleženci zadržali na tovariškem srečanju ob spomeniku na Lesjakovem travniku, žejo pa so jim tešili aktivisti kapelske „Zarje“.

V letu 1942, ko je vsa Evropa ječala pod nemškim nacističnim škornjem, samo nekaj mesecev po nasilnem pregonu preko 180 slovenskih družin iz Koroške v nemška taborišča, je Kranjčev bataljon iz II. grupe odredov preko Koroške prodiral proti slovenski Štajerski, kjer naj bi podprl tamkajšnji partizanski odpor. Zasledovala ga je močna policijska enota SS.

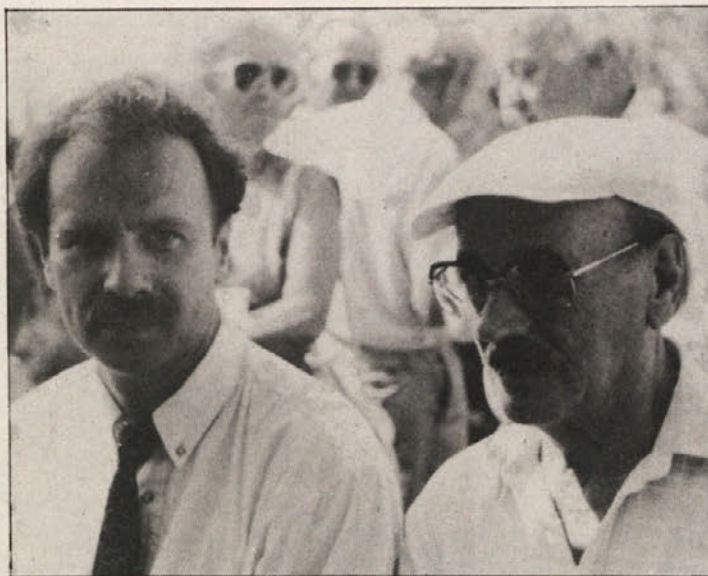
Na Robežah, kjer se je približno osemdeset borcev 25. avgusta odločilno za počitek,

je prišlo do spopada, v katerem sta padla dva partizana, večje izgube pa je imela nemška enota.

Predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luč je v uvodnem govoru med drugim tudi dejal: „Ta uspešna borba na Robežu in razne druge akcije so prekrizale nacistične načrte o nadaljnjem masovnem izseljevanju koroških Slovencev. Kljub nacističnemu nasilju so se vrste množile in dosegle tako udarno moč, da je Maier Kaibitsch oktobra v Grebinju izjavil: „Kraj južno od Drave je za nas nacisti izgubljen, zato moramo vsa razpoložljiva sredstva usmeriti na severno stran Drave, da jo očistimo banditov.“

O koroških nemškonacionalcih pa je Wutte dejal: „Vsa poveljna leta se zaletavajo in omadežujejo slovenske organizacije in posameznike. Kljub temu, da so izgubili vse procese zaradi lažnive propagande in klevet, ne mirujejo. Heimatdienst že zahteva odstranitev partizanskih spomenikov na Koroškem, toda tega veselja ne bo doživel. Ti spomeniki so mednarodno priznani od takratnih zveznikov.“

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je pomen bitke na Robežah za razvoj protifašističnega gibanja na Koroškem ocenil takole: „Zmaga Kranjčevega bataljona je pomenila za koroške Slovence, ki so bili potrjeni zaradi izselitve, dokaz partizanske prisotnosti in uspešnosti. Prvič

Zastopnik avstrijskega socialnega ministra dr. Kurt Wegscheidler s komandantom zmagovite partizanske enote na Robežah Francem Poglajnom-Kranjcem.

Dr. Marjan Sturm, predsednik ZSO

Predsednik slovenske borčevske organizacije Ivan Dolničar

se je zgodilo, da je v bojih prekaljena enota na koroških tleh premagala nemško enoto in navezala stike z domačini, ki so jo pristrčno sprejeli z vzkliki: Rešite nas tega hudiča! in ji pomagali z informacijami in hrano. Eden izmed učinkov tega boja je bil, da je prvi koroški aktivist Ivan Županc-Johan pri svojem političnem delu po vaseh imel še večji uspeh. Že ob koncu avgusta 1942 je v Lobniku ustanovil prvi odbor OF, potem pa so nastajali vaški odbori na Obirskem, v Beli, Selah, Plaznici, Borovljah, Kortah, na Rebrci, v Suhi in drugih krajih.“

V nadaljevanju je Sturm spregovoril o pomenu sožitja, ki mora temeljiti na človekovih pravicah, ki vsakomur zagotavljajo pravico do lastnega jezika in kulture. Ob našem čudenju nad krutostjo vojne na tleh nekdanje Jugoslavije je dejal, da se ne zavedamo, da je to zlo del nas, da nihče ni izvzet in da nihče ne more reči, da to ni tudi njegova vojna, in pri tem citiral zagrebško sociologinjo dr. Mežnaričev: „Evropa potrebuje ogromen premik v odnosu do individualnega življenja in temeljnih potreb ljudi v civiliziranim okolju. Ta premik pa se ne bo zgodil v mednarodnih organizacijah, Združenih narodih ali Evropski skupnosti, zgoditi se mora na področju socialno-filozofskega stališča do zločina, do holocavsta, do lastne ubijalske preteklosti, ki mora biti razvito čisto na novo...“

Za narodnopolitično situacijo koroških Slovencev pa je Sturm poudaril, da sta za sožitje odgovorni tako manjšina kot večina. Potrebujemo zavezništvo med demokrati na obeh straneh in treba je zastaviti vse sile, da ponovno ustvarimo zaupanje tako znotraj manjšine kot tudi navzven. Tega pa bomo ustvarili samo z odprtim in demokratičnim dialogom!

V zvezi s pravicami slovenske narodnostne skupnosti pa je napovedal skorajšnjo razsodbo ustavnega sodišča o dvojezičnem pouku v četrtem razredu ljudske šole, ki, kot kaže, bo pozitivna, s tem pa bo razrešena tudi problematika imenovanja dvojezičnih učiteljev na ravnateljska mesta.

Zelo jasen v opredelitvi pomena partizanskega boja na Koroškem je bil zastopnik zveznega ministra za socialo dr. Kurt Wegscheidler: „Bilo je področje v tej Avstriji, kjer je odpor dosegel širino kot nikjer drugje v deželi ... Ta je vezal nase tisoče zasedbene vojske in ustvaril celo deloma osvobodjene cone. To je bilo najjužnejše področje Avstrije in to je bila slovenska narodna skupnost v tej deželi, ki je v prvi liniji vodila odpor in ga tudi podpirala. Avstrija je svojim koroškim Slovincem dolžna zahvalo, da so s svojim bojem prispevali dobrušen del k lastni osvoboditvi, na kar so zavezniki opozorili že v Moskovski deklaraciji.“

K očitkom, da so se partizani borili za druge interese, pa je Wegscheidler dejal, da je treba tiste samo vprašati, za koga so se oni, še v marcu in aprilu l. 1945, borili; za svobodno Avstrijo ali pa so še vedno poskušali reševati velikonemški rajh?

Predsednik ZZB v NOV Slovenije Ivan Dolničar je obširneje spregovoril o pomenu partizanskega boja, za bitko na Robežah pa je dejal, da je koroškim Slovincem zbudila vero ter jih preko Kranjčevega bataljona povezala v skupno slovensko protifašistično gibanje. Za notranjepolitično situacijo v Sloveniji pa je menil, da se je Sloveniji v preteklem letu z enotno voljo in tudi z nekaj sreče uspelo osamosvojiti, da pa je sedaj pred velikimi nalogami socialnega in gospodarskega razvoja in ustvarjanja blaginje delovnega ljudstva. Če v tem ne uspe, tudi osamosvojitve ni imela pravega smisla.

Partizanski boj na Koroškem je ocenil kot pomemben prispevek za ponovno vzpostavitev suverene Avstrije in za sklenitev državne pogodbe, ki v svojem 7. členu zagotavlja pravice slovenski narodni skupnosti. „Zato slovenski borci nikoli ne bomo dovolili spremembe njegovih določil,“ je v imenu svoje organizacije poudaril Ivan Dolničar.

Jože Rovšek

Kljub izredni vročini se je ob 50-letnici bitke na Robežah zbralo veliko število nekdanjih borcev in aktivistov z obeh strani meje.

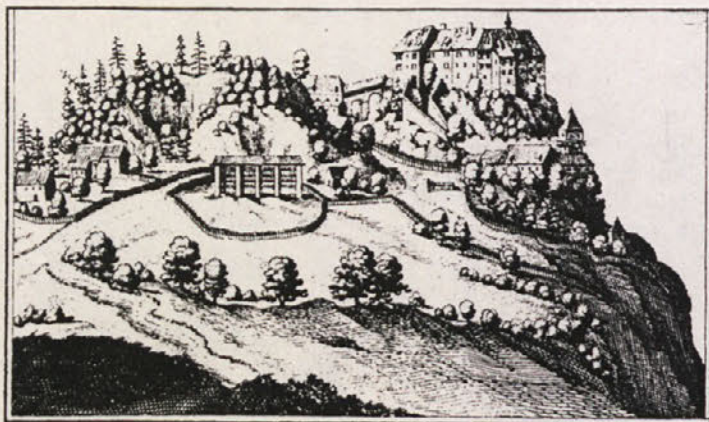
Spominski pohod

Nadpovprečno vroče pletje postaja iz dneva v dan vse bolj nezno, suša zapuša škodljive sledove v naravi, in ljudje, v kolikor se nimajo možnosti vsaj delno osvežiti v naših vodah, le zaradi najpotrebnejših opravil zapuščajo svoj kolikor toliko senčni krov. Zato je bila tudi udeležba na letošnjem spominskem pohodu na Jepo, posvečenem Joziju Miklavčiču, očetu planinske kočice na Bleščeči, skromna, pač vremenskim razmeram primerna.

Le nekaj neustrašenih, zvestih planincev je krenilo že v zgodnjih jutranjih urah na utrudljivo pot. Nekateri so za vzpon proti vrhu izbrali krajšo, bolj strmo pot po vzhodnem grebenu, medtem ko so se ostali odločili za običajno po vzhodni strani. Vrh Jefe z dobrimi 2000 metri in rahle sapice so oddih na cilju napravili kar znosen, pijača, čeprav pregreta, je tokrat še posebno prijala. Pogled proti jugu na Julijce je bil prečudovit, le severna gorska veriga Alp se je potapljala v zameglenem pajčolanu. Še malo pomenka s tem in onim planincem, bodisi s te ali one strani Karavank, in spet smo si naprtali občutno lažje nahrbtnike za povratek. Sonce je že neusmiljeno pripekalo, a rahel prepil je blagodejno razgibal razgreto ozračje, in ko smo se mimo Komnice spustili v senčno grapo proti Bleščeči planini, je bilo najhujše za nami. Ob naši koči nas je prašne in prenojene oprala in osvežila mrzla voda ter tudi dodobra odžejala.

Topla planinska juha in vrček piva sta pohodnikom dokončno vrnila zgubljeni telesni moči. Zunaj se je medtem že več prijateljev planin zbralo za božjo službo, posvečeno vsem umrlim planincem in še posebej Joziju Miklavčiču, ki je pred 12 leti zapustil svoj „planinski raj“. Mašo je daroval župnik Stanko Olip.

F.Č.

Iz zbornika občine Kotmara vas (1142-1992): grad Humperk iz leta 1649.

Kotmara vas je prvič omenjena pred 850 leti

Prihodnjo soboto in nedeljo bo Kotmara vas praznovala 850-letnico prvega zgodovinskega zapisa svojega imena. V listini, s katero je bil leta 1142 ustanovljen samostan cistercijanov v Vetrinju, je omenjen kraj „Kotmansdorf“. Zagotovo pa je sam kraj bil poseljen že davno prej, saj gre v tej listini za stare domačije, ki so s prihodom menihov menjale lastnika. V listini iz leta 1194 pa beremo o cerkvi „sancti Georgii de Godmeresdorf“.

Ime vasi verjetno izvira iz slovanskega imena Hotimir, čeprav obstajajo tudi druge teorije. Vse o naselitvi in preobrazbi Kotmare vasi skozi osem in pol stoletja pa lahko najdemo v zborniku, ki ga je občina izdala ob svojem jubileju. V pripravljalnem odboru sta poleg strokovnjakov, znanstvenikov in politikov iz občine sodelovala tudi župnik Maks Michor in občinski odbornik EL prof. Jože Wakounig. Tako so tudi prispevki o fari, o Slovenskem prosvetnem društvu „Gorjanci“ in o Enotni listi vzorno dvojezični. Na splošno nudi zbornik pester pregled kotmirske občine, tako zgodovinski (o gradu Humperku, o stari občini Vrde) kakor tudi aktualni (o rastlinah in živalih, statistični pregled).

V okviru praznovanja 850-letnice so bile že razne prireditve. Najbolj zanimiva je bila rožanska ohcet v starinskih kostumih na gradu Humperk pretekli mesec.

Bila je tudi v slovenščini, za nameček pa je bil del obreda tudi v nizozemščini (ena izmed nevest je bila po poreklu Nizozemka). Prav tako najdemo v zborniku italijanski tekst in postavlja se vprašanje, ali ta navidez internacionalna opredelitev ne služi le skrivanju domače slovenščine med druge, tuje jezike.

Toda nazaj k sporedu praznovanj: na programu so bili tudi zaprisega vojakov, turnir v malem nogometu in predavanja. Višek občinskega jubileja pa bo zagotovo dvo-dnevni vaški praznik, ki se bo s praznično božjo službo pričel v soboto ob pol desetih v farni cerkvi. Avstrijska pošta bo v dograjeni ljudski šoli izdala poseben jubilejni pečat, zvečer pa bo slavnostna seja občinskega sveta. Vseskozi bodo na ogled razstave, v nedeljo pa bodo društva, lovci, kmetje in vsi drugi, ki aktivno oblikujejo življenje v občini, predstavili sebe in svoje delo.

FRANC RULITZ

Veljavnostno območje tudi za dvojezične vrtce!

Namestnik deželnega glavarja Dr. Peter Ambrozy, ki v deželni vladi vodi referat za otroške vrtce in varstvo, je z deželnima inšpektoricama Stelzerjevo in Raunigovo orisal trenutni položaj teh vzgojno-varstvenih ustanov. Razvoj od zadnje novele zakona o vrtcih je od leta 1989 potekal s tremi težišči: zvišanje podpor, pospeševanje integracijskih skupin (pri-zadeti) in ustanavljanje forumov staršev. Z novelizacijo iz 1. 1991 je uspelo znižati najvišje število otrok v skupinah na 25, v prihodnjih petih do

desetih letih pa naj bi se to število še znižalo na 20. Treba je doseči stanje, da bo vsah otrok na Koroškem pred šolo vsaj eno leto lahko obiskoval vrtec. Čas delovanja vrtcev bo treba uskladiti z zaposlenostjo staršev, čeprav te ustanove ne morejo biti nadomestilo za družino, pač pa le dopolnilo. Drugo težišče je v dodatnem izobraževanju vzgojiteljic, v program pa so vključeni tudi seminarji za dvojezične pedagoginje.

Na Koroškem trenutno potrebujejo še šestdeset

vzgojiteljic in še dodatnih dvajset za posebne skupine. V šoli za vzgojiteljice je v načrtu dodaten razred.

Pri dvojezičnih vrtcih, je dejal Ambrozy, dežela ne razlikuje med javnimi in privatnimi. Zahteva slovenske narodne skupnosti po povečanju števila dvojezičnih skupin mu je znana in jeseni se bodo razgovori nadaljevali, SPÖ zagovarja enako veljavnostno območje za dvojezične vrtce kot to velja na šolskem področju. To pa bo treba zakonsko urediti s soglasjem treh strank. S.W.

Die Kärntner Arbeiterkammer – in der Bildmitte Präsident Josef Quantschnig – führt während der Klagenfurter Messe kostenlose Trinkwasser-Tests durch.

AK-Messepavillon: Testen Sie ihr Trinkwasser

Einen kostenlosen Trinkwasser-Test können Besucher der Klagenfurter Messe heuer im Pavillon der Arbeiterkammer Kärnten durchführen lassen.

Mitgebrachte Wasserproben werden am AK-Messestand auf dem Messegelände entgegengenommen und zwei Mal täglich im Labor der Umweltabteilung beim Amt der Kärntner Landesregierung untersucht. Bestimmt werden Nitratgehalt und Härtegrad der Trinkwasser-Proben. Die Meßergebnisse samt Erläuterungen werden den Konsumenten kostenlos und schriftlich zugeschickt.

Diese Trinkwasser-Tests der Arbeiterkammer werden

ganztägig durchgeführt. Erforderlich ist eine Wassermenge von mindestens einem Liter. Diese Wasserprobe soll nicht älter als 12 Stunden sein und am besten in einer verschlossenen, sauber ausgeschwemmten Mineralwasserflasche mitgebracht werden. Die Wasserflasche muß beschriftet sein. Angegeben werden sollen Abfüllzeit, Adresse und Telefonnummer, damit die Meßergebnisse zugestellt werden können.

Im AK-Messepavillon werden außerdem täglich die aktuellen Ozonwerte – ebenfalls gemessen von der Umweltabteilung beim Amt der Kärntner Landesregierung – veröffentlicht.

Kje je

?

Kika

**v hali 5
razstavnici prostor 1!**

Nad 700 podjetij bo razstavljalo na Celovškem sejmu

Zvezni kancler dr. Franz Vranitzky bo v petek odprl 59. celovški sejem, na katerem med 14. in 23. avgustom pričakujejo do 150 tisoč obiskovalcev. Celovški sejem ni več zgolj razstava potrošniških dobrin, temveč v vse večji meri nudi tudi usluge in informacije. Slej ko prej pa je mesto, kjer koroški obrati in podjetja v najboljši luči predstavijo sebe in svoje dosežke.

Letošnji sejem ima dvoje težišč, od teh je eno prikaz konjereje, tako za šport kot tudi za kmetijstvo. Kmetijska zbornica prireja posebno razstavo ob 80. obletnici reje norikov na Koroškem, mnogo radovednih obiskovalcev pa bo zagotovo privabil tudi tečaj molže kobil.

Drugo težišče bo namenjeno varčevanju energije. Strokovnjaki s področja izoliranja, gradbeništva in elektrike bodo na razpolago za vprašanja in nasvete. Po vsem razstavišču bodo proizvodi, ki varčujejo energijo, posebej označeni. Predstavili pa bodo tudi alternativne metode pridobivanja energije.

Dolgoletne uspešnice sejemskega programa pa seveda ostanejo: otroški dan (19.8.), dan starejših (17.8.), dan gradbeništva (20.8.), kmečki dan (18.8.) in dnevi koroških občin v paviljonu ORF.

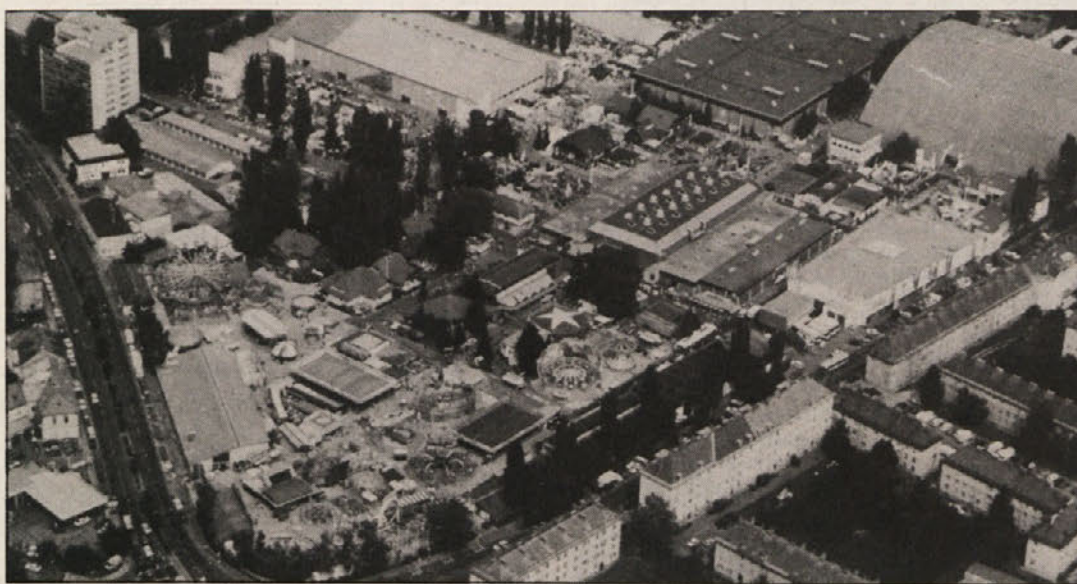
Hala 12 bo namenjena med drugim kulturi, saj v prvem nadstropju razstavljajo galerije, tam pa bodo tudi lite-

rarna branja in glasba v živo. Že zdaj si zapomnite četrtek, 20. 8., ko bo ob 15.30 uri pel satirične pesmi koroški kabaretist Alexander Kuchinka.

Nad 700 razstavljalcev (470 neposrednih, nad 250 v zastopstvu preko drugih firm) bo prikazalo svoje dosežke na tako različnih področjih kot so moda, prehrana, gospodinjstvo in gostinstvo, komunalna tehnika, pa tja do gradbeništva in kmetijstva.

Iz Slovenije se je za sejem prijavilo sedem razstavljalcev ter 15 podjetij v skupni predstavitvi. Obiskovalcem iz Slovenije pa nudijo posebno ugodnost: pri Gorenjskem sejmu v Kranju lahko kupijo vstopnice za Celovški sejem po polovični ceni; iz teh vstopnic bodo izžrebali tudi številne nagrade.

**SLOVENSKI
VESTNIK**

Klagenfurter Messe 1992

Die „59. Internationale Konsum- und Investitionsgüter-Messe für Handel, Gewerbe, Industrie und Landwirtschaft“ in Klagenfurt/Celovec vom 14. bis 23. August 1992, wird wieder jene traditionell marktwirtschaftlich ausgerichtete Großveranstaltung sein, die besonders für die Bedürfnisse und Wünsche der Bevölkerung im Alpen-Adria-Raum konzipiert ist, vor allem für die Menschen in Südösterreich sowie in Slowenien und in Friaul-Julisch Venetien.

Einerseits ist die Klagenfurter Messe traditionell eine Konsumgütermesse und wendet sich damit an den Endverbraucher, der sich dort informieren, vergleichen und prüfen sowie im Endeffekt auch einkaufen kann, andererseits ist die Klagenfurter Messe aber auch als Ordermesse konzipiert, die Investitionshilfen durch Produktvergleiche und die praktische Vorführung von Maschinen und Geräten

ermöglicht.

Und nicht zuletzt ist die Klagenfurter Messe eine Veranstaltung für die ganze Familie, neben der Information auch Vergnügen, Spaß, Unterhaltung und Entspannung bereithält. Bei der Klagenfurter Messe '92 werden über 700 Firmen auf mehr als 90.000 Quadratmeter Hallen- und Freigeländeflächen ausstellen. Eine sektorale Gliederung, die den Interessen der Besucher im hohen

Maße entgegenkommt, umspannt in weitem Bogen das breite Spektrum des Angebotes, von der Landwirtschaft mit Tierschau und Bauernmarkt über Bauen und Werken bis zum Baustoffzentrum und zum Fertighaus-Zentrum, vom Haushalt über Ernährung, Einrichtung und Wohnen, bis zur Mode.

Zahlreiche Interessensvertretungen, Organisationen und Verbände werden über ihre Arbeit, Dienstleistungen und Produkte Auskunft erteilen und diese anbieten.

Auch in diesem Jahr stellt eine Vereinigung von Handwerkern aus Friaul-Julisch Venetien unter dem Begriff „Artigiani Alpe Adria“ mit gediegem Design aus.

Sejemski paviljon Avstrijskih dravskih elektrarn (ÖDK) s posebno razstavo

Skrivnosti vode in toka

- prof. Otto Koenig o viru vsega življenja
- elektrarna v knjigi rekordov
- kolo na sončni pogon in številne druge nagrade
- povabilo v gore

Ste vedeli, da človek izloča dva in pol litra vode na dan in da v teku svojega življenja popije med 55.000 in 65.000 litrov vode?

Si lahko predstavljate, da mora 1200 milijonov ljudi izhajati brez pitne vode, ki je za nas tako samoumevna? Ali pa to, da že en liter olja lahko zastrupi milijon litrov pitne vode? Verjamete, da je voda, ki danes priteka izpod ledenika Pasterca z Velikega Kleka, padla tam kot dež pred 700 leti?

Poznate najgloblje koroško jezero in veste, zakaj je ena izmed elektrarn ÖDK zabeležena v Guinnessovi knjigi rekordov?

Tematika vode je presenetljiva in hkrati aktualna. Zaradi tega je naša voda središčna tema predstavitve

Avstrijskih dravskih elektrarn na Celovškem sejmu. V našem paviljonu boste zvedeli še mnogo več iz sveta vode in kako ÖDK ravna z

Voda

njo.

Z vodo se boste lahko seznanili preko vida in sluha, lahko jo boste gledali, slišali, čutili in pili.

Pri velikem nagradnem ribarjenju se lahko zgodi, da se Vam bo v mrežo simbolično ujela prva nagrada - kolo na sončni pogon v vrednosti 20.000 šilingov. Na video-posnetkih Vam bo znani raziskovalec narave in vedenja v njej Otto Koenig razodel skrivnosti vode in toka in Vas popeljal do vira življenja, k slapovom in biotopom.

Podjetje Reißbeck-Maltatal-Touristik (RTM), ki je v lasti ÖDK, Vas bo povabilo na goro Reißbeck in v dolino Malta, kjer lahko planinarite, se oddahnete in skratka uživate.

Obiščite naš paviljon z obširno specializirano razstavo „Voda“ od 14. do 23. avgusta 1992 na Celovškem sejmu in si oglejte, zakaj Avstrijske dravske elektrarne posvečajo vodi tolikšno pozornost.

Pferdeausstellung der Landwirtschaftskammer

Unter dem Motto „80 Jahre Hengstenaufzucht in bäuerlicher Hand“ bietet die Sonderschau der Kammer für Land- und Forstwirtschaft in Kärnten auch heuer wieder anlässlich der Klagenfurter Messe ein interessantes Alternativangebot. Zur Vorführung gelangen unter anderem Noriker-Hengst, vom „Hengstenaufzuchtshof Ossiacher Tauern“, der sich seit 1912 im Besitz der Landwirtschaftskammer befindet.

Daß bei einer Pferdeausstellung auch das Drumherum nicht fehlen darf, versteht sich von alleine. So wurde kurzerhand eine Fachaus-

stellung über Hufbeschlag - präsentiert von der Bundesanstalt für Pferdezucht, Stadl Paura - organisiert.

Für alle Aktiven, und jene, die es einmal werden wollen, besteht die Möglichkeit eines Publikums- und Kinderreitens. Und für jene, die es eher ruhiger haben wollen, steht einer Kutschenfahrt ins Grüne nichts im Wege. Was gibt's sonst noch? Im Pavillon der Landwirtschaftskammer wird sämtliches Reitzubehör für den fachkundigen Messebesucher ausgestellt. Spezialitäten von Bauern werden ebenso angeboten, wie eine Ausstellung der Kärntner Landjugend.

Datum	Kraj	PRIREDTIVTE	Prireditelj
Sreda, 12. 8. od 9.00	v Kazazah	Molitveni shod za duhovne poklice z novomašnikom Slavkom Thalerjem in srebrnomašnikom Stankom Trapom	
Petek, 14. 8.	v farni dvorani v Železni Kapli	Juri Muri v Afriki 30. jubilejna predstava nastopa: Scena 11 Celovec	KKZ
Petek, 14. 8. 16.00	izpred hotela Obir v Železni Kapli	Izlet na Ojstrico; Start iz Logarske doline (zahtevna pot), od 14. do 16.8 Odhod z osebnimi avtomobili v petek ob 16. uri	
Petek, 14. 8. 20.30	v gostilni „Adi Picej“ ob Zblaškem jezeru	Kulturni večer – poje MoPZ „Vinko Poljanec“, zatem ples	SPD „Vinko Poljanec“
Sobota, 15. 8.		Društveni izlet v Vuzenico – Pohorje – Maribor; Prijave sprejemajo: Andrej Lampichler, tel. 392613, Tomaž Ogris, tel. 39180, Nuži Wieser, tel. 39129	SPD Radiše
Sobota, 15. 8.	„Pri Tednu“ v Zg. Zamanjah	Sredozemski praznik – z grško glasbo	
Nedelja, 16. 8. 12.00	pri Trklu v Selah	Gasilska veselica; Za ples igra Ansambel Obzorje iz Železnikov	
Nedelja, 16. 8. 8.45	v Šentjanžu v Rožu	Farni praznik – po maši nastop: MePZ J.P. Gallus	
Sobota, 15. 8. 8.30	izpred posojilnice v Bilčovsu	Izlet na Lammersdorfer Hütte, ob 11.00 maša na vrhu Jufena. Vožnja 1 uro, hoje 45 min. Prijave: Toni Valentiniš, 04228/2274.	SPD Bilka in Slov. plan. društvo
Nedelja, 16. 8. 20.00	v romarski cerkvi v Podgorjah	Koncert donskih Kozakov sakralno petje in ljudske pesmi	Župnišča Podgorje, Šentjakob, Sveče in Bilčovs
Sobota, 22. 8. 18.00	pri Cingelcu na Trati	Salon Expon – muzikal za staro in mlado Nastopa: mlada gledališka skupina iz Sel	SPD Borovlje

RAZSTAVE

CELOVEC

– Evropska hiša – Nadvojvodinja Maria Anna in njen čas – (do 27.9.)

– Rudniški muzej – Kinkstraße 6, Kolumb ob Vrbskem jezeru (do 31.10.)

Deželni muzej – Trinkwasser (Pitna voda). Razstava muzeja za naravoslovje iz Münstra.

v kavarni „Bei uns“ (Goldene Gans) v Celovcu – Rupert Henning – akvareli.

PLIBERK

– Galerija Werner Berg (vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure).

BOROVLJE

– Puškarski muzej – (do 26. oktobra)

ŽELEZNA KAPLA – PODPECA

– Peršmanov muzej – vsak dan do 8. do 18. ure, razen ob ponedeljkih.

MARIBOR

– Pokrajinski muzej – Slovenska nacionalna razstava 1992 „Anton Martin Slomšek“ (do 28. 11.)

SEMISLAVČE

– Galerija Rožek – Razstava Walterja Krobatha (do 16.8.)

WAR
CROATIA
1991

Poletna noč za obnovo Dubrovnika

Pod geslom „Noč za Dubrovnik“ bo v soboto, 22. avgusta ob 20. uri v mestni hiši v Celovcu poletna noč z obsežnim kulturnim in umetniškim programom. Med drugim bodo nastopili „Dunajski dečki“, Eta Scollo, Lend-River-Dixie-band ter drugi znani ansambli in pevci.

Čisti izkupiček poletne noči bo organizator, celovski Rotary Club, namenil obnovi poškodovanih in porušenih poslopij in spomenikov v Dubrovniku, ki je bil več kot leto dni tarča vojaških napadov.

Vstopnice oz. rezervacije lahko naročite pri turistični agenciji Springer v Celovcu, telefon 0463/3870-555.

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Izlet na KORZIKO

od 31. avgusta
do 6. septembra

– prostih je še 5 mest! –

Izlet, ki ga organizirata Slovensko planinsko društvo Celovec in planinska skupina Avto Celje, je primeren tudi za neizrazite planince, saj so v programu ogledi krajev in znamenitosti Korzike, planinarjenje, kopanje itd.

Cena potovanja znaša 4.500 ATS, prijava oz. vplačilo pa je možno samo še do 14. avgusta t.l. pri Rihardu Brumniku, tel. 0463/46 801-20 ali zvečer 0463/220293.

MLADINA K BESEDI

Mladinski teden je namenjen slovenski mladini, ki

- hoče uporabiti moč novinarstva
- se hoče sama zastopati v javnosti
- se zanima za mednarodne mladinske dejavnosti

Kraj: Dobrovlje ob Baškem jezeru

Čas: od nedelje, 6. sept. 92, do petka, 11. sep. 92

Prireditelj: Politično upravna akademija
Prijave oz. nadaljnje informacije: 0463 / 512528/28

Na Zvezni gimnaziji in realni gimnaziji za Slovence v Celovcu, Prof.-Janežič-Platz 1,

bo septembra 1992 odprt na novo urejen bife

(z malicami in brezalkoholnimi pijačami) za učence in učitelje.

Interesenti, ki bi hoteli voditi tak bife, naj se oglašijo v ravnateljstvu slovenske gimnazije tel.: (0 46 3 / 33 3 53).

Dv. sv. dr.
Reginald Vospernik, ravnatelj

POSOJILNICA-BANK PODJUNA

išče

nameščenca

z opravljenimi strokovnimi izpiti ter

nameščenca

s primerno šolsko izobrazbo trgovske stroke, ev. tudi brez prakse

Znanje obeh deželnih jezikov je obvezno.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili pričakujemo na naslov:

Posojilnica-Bank Podjuna,
9141 Dobrla vas,
Pliberška cesta. 6

Naročite in širite Slovenski vestnik Vaš list s formatom!

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 12. 8. Glasbena sredo.

Večerna 21.05-22.00 Serenada popevk.

Četrtek, 13. 8. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 14. 8. Blaže in Nežika a la Janko Messner III.

Sobota, 15. 8.

6.30 -7.00 Marijin vnebohod (P. Zunder) –

18.10 -18.30 Marijine pesmi.

Nedelja, 16. 8.

6.30 -7.00 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

18.10 -18.30 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

Ponedeljek, 17. 8. Za dobro voljo.

Torek, 18. 8. Partnerski magazin

Slovenski vestnik čestita!

ženinu in nevesti **Veroniki Stropnik** in **Reinholdu Terbuchu** vso srečo na skupni življenjski poti; gospodu **Francu Werginzu** iz Rudmata pri Podravljah za rojstni dan; gospe **Tereziji Bogataj** iz Celovca za rojstni dan;

gospe **Marti Smrtnik** z Obirskega za osebni praznik; gospe **Marti Scheriau** in gospe **Mariji Eberndorfer** za osebna praznika; gospe **Nani Jug** iz Medborovnice pri Borovljah za osebni praznik; gospe **Marti Velik** iz Srednjega Kota v Selah za god in rojstni dan;

gospodu **Tomažu Kasslu** iz Horc pri Škocijanu za rojstni dan; gospe **Ljudmili Sienčnik** iz Dobrle vasi za osebni praznik;

gospe **Mariji Partej** iz Goselne vasi za osebni praznik; gospe **Barbari Knez** iz Mlinč za osebni praznik; gospodu **Vladimirju Rutarju** iz Žitare vasi za osebni praznik;

gospodu **Janezu Kuchlingu** iz Štriholč za osebni praznik; **Karolini Struger** z Obirskega za rojstni dan; sreče in zadovoljstva v skupnem življenju želimo

Moniki Krištof iz Doljnje vasi in Maxu Polancu z Blata pri Pliberku; gospe **Ani Walter** z Lipice na Radišah za osebni praznik; **Justini** in **Štefanu Praperju** s Preškega vrha za obletnico poroke; sreče in razumevanja ob poroki želimo **Mali Petek** in **Norbertu Preindlu** iz Železne Kaple;

gospe **Ani Rož** v domu sester v Pliberku za rojstni dan; gospe **Annemarie Kuss** iz Klanč za rojstni dan; gospodu **Nužiju Wieserju** z Radiš za rojstni dan;

gospodu **Hanziju Piskerniku** z Obirskega za rojstni dan; gospe **Marici Pečnik** iz Železne Kaple za osebni praznik;

gospe **Nadji Vavti** vse najboljše za rojstni dan; gospe **Mariji Klančnik** iz Gorinčič pri Šentjakobu za rojstni dan;

gospodu **Luku Sadovniku** iz Klopinja za rojstni dan; gospe **Cilli Serajnik** iz Šentpetra za rojstni dan; gospodu **Naciju Krištofu** za osebni praznik; gospodu **Adolfu Otowitzu** za osebni praznik; gospe **Mariji Nachbar** iz Vogrč za osebni praznik; gospe **Susanni Sturm** iz Mokrij za rojstni dan; gospe **Mariji Dovjak** s Srednjega Kota za rojstni dan; gospodu **Toniju Maku** s Šajde za rojstni dan;

gospe **Mariji Hirm** iz Zgornje vasi pri Žvabeku za dvojni praznik; gospodu **Johannu Graberju** iz Spodnjih Borovelj za rojstni dan; gospodu **Francu Arneitzu** za rojstni dan;

gospe **Lenčki Petrač** iz Smarjete za osebni praznik; gospodu **Gustavu Brunniku** iz Železne Kaple za rojstni dan;

Sonji in **Benjaminu Wakounig** se je rodil sinček. Srečnima staršema čestitamo, malemu **Saši** pa srečno pot v življenje! gospe **Fridi Kumer** z Blata za rojstni dan;

Rubin uspešen

Letos je ORF-Radio-Koroška prvič razpisal deželni natečaj za mlade narodnozabavne ansamble, ki je bil 2. avgusta v Šmihelu pri Pliberku. Pogoji za sodelovanje so bile vsaj tri lastne kompozicije, ki jih je bilo potrebno predložiti izbirni komisiji. Na natečaj se je prijavil tudi domači ansambel „Rubin“ iz Loč, ki je pri štiričlanski žiriji kot tudi pri navzočem občinstvu požel največ priznanja.

S svojim nastopom ter za izvedbo je od možnih 40 točk prejel kar 38 in s tem med skupinami dosegel prvo mesto, kar mu je omogočilo sodelovanje v glasbeni oddaji avstrijske televizije. Drugo in tretje mesto sta dosegli dve skupini iz Podjune in sicer: „Woschitz Trio“ ter „Podjunski muzikantje“ („Jauntaler

Musikanten“), ki sta za nagrado prejeli devet oz. šest tisoč šilingov.

Vsekakor je razveseljivo, da se je ansambel „Rubin“ po komaj dveletnem obstoju – (v sedanji postavi igra celo le nekaj pičlih mesecev!) tako uspešno ureljal na področju narodnozabavne in tudi moderne glasbe. Občudovanja vredna je požrtovnost skupine, katere člani so raztreseni po vseh koroških dolinah in celo po Sloveniji. Doslej so uspešno nastopali po naši domovini in tudi že po Južni Tirolski. Brez dvoma bo nedavni uspeh na natečaju ORF in bližnji nastop v tem mediju „Rubinovce“ še bolj vzpodbudil, da bodo tako posredno v širši javnosti postali vredni poslanci našega kulturnega udejstvovanja. F.Č.

Pa še to...

Izlet Bilčovščanov

Slovensko prosvetno društvo Bilka je v nedeljo, 2. avgusta, priredilo izlet oz. pohod na Wöllaner Nock.

Ob pol devetih se je zbralo lepo število planincev, nakar se je kolona avtomobilov odpeljala v smeri proti Beljaku. Vsi smo bili dobre volje, predvsem zato, ker se je obetalo izvrstno vreme, in ob pričakovanju, da se bomo vsaj za nekaj ur umaknili mučni vročini ter zadihali svež planinski zrak. Ker so bili pohodniki vseh starostnih skupin – od tri in pol-letnega Damjana do zrejših šestdesetletnikov – smo se odločili za bolj blag „sprehod“ po planinah omenjenega dvatisočaka.

Na vrhu smo se seveda spočili, okrepčali in zapeli ter uživali krasen razgled na vse strani. Šele v poznih popoldanskih urah smo se spet vračali v vroče nižine in proti svojim domovom. Hvaležni smo vodiču Toniju Valentiničju za prijeten izlet in upamo, da bo še kdaj organiziral kaj podobnega. Udeleženec

Obirski ženski oktet

je v svojih 18 letih delovanja imel 364 nastopov, pevke pa smo se v zadnjem letu v glavnem pripravljale na snemanje četrte plošče oz. kasete.

Za to so bile potrebne številne vaje, ki jih je vodil profesor Janez Bole iz Ljubljane.

Samo snemanje je potekalo kar zadovoljivo, kasete je izdelavi in bo na trgu predvidoma jeseni.

Oktober 1991 smo posnele tudi nekaj pesmi za slovenski oddelek celovškega radia.

V zadnjem letu smo nastopile v sledečih krajih: v Šentjakobu v Rožu, na Obirskem, pri Wernigu na Kočuhu, v Tinjah na dobrodelnem koncertu za žrtve vojne v Sloveniji in na Hrvaškem, v Šentprimožu ob 80. obletnici zbora Danica, v Stični pri Ljubljani na 23. Taboru slovenskih pevskih zborov.

V času počitnic pa je naš oktet nekajkrat gostoval v hotelu Obir v Železni Kapli, kjer sooblikujemo družabne večere za goste in jim tako posredujemo lepo slovensko pesem. Avgusta bomo nastopile tudi na „dnevu starih“ v šotoru v Železni Kapli.

Kljub naporom, ki so povezani z vajami in nastopi, rade pojemo. Plačilo pa nam je navdušen aplavz poslušalk in poslušalcev. E.V.

ŠAHOVSKA NALOGA

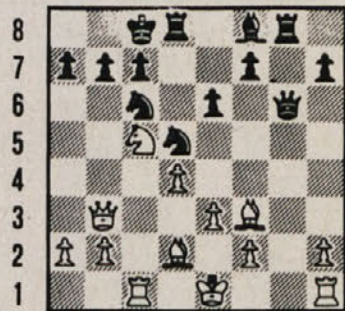
Rešitev naloge št. 101

Ali bo napredovanje kmeta v damo odločilo partijo? To se sprašuje vodja belih figur, saj ne vidi dobrih potez za belo damo s polja e8 v nadaljevanju: 1.e7 h2 Zato se je presenetljivo odločil 2.e8s!! (skakač) po 2.e8d h1D črni je pred zmago. Sedaj po 2...h1D beli skakač z večnim šahom napada črnega kralja, ki se ne more braniti in si tako zagotovi neodločen rezultat 3.Sc7+ Ka7 4.Sb5:+ Ka6 5.Sc7+ Remi!

Šahovska naloga št. 102

Berezin – Žuravljev/ SZ 1958

Bele figure nevarno ogrožajo črnega kralja v rokad-

nem položaju. Obramba črnega, ki je na potezi v poziciji na diagramu, ni zadovoljiva po 1...Sb6 zaradi 2.Sb7:! s prednostjo belega.

Analizirajte in ugotovite, kako je črni sprožil plaz svojih figur na belega kralja v središču šahovnice in se na zanimiv način rešil pred porazom.

Novice izpod Jepe!

27. malega srpana je SPD Jepa-Baško jezero priredilo na Pušnikovi terasi v Ločah folklorni večer. Zbralo se je veliko število turistov, da prisluhne slovenskim pesmim in melodijam. Večer so oblikovali tamburaši, moški pevski zbor in trio Rubin, ki je s svojimi vižami marsikoga popeljal na plesišče. Predsednica društva Anica Lesjak-Ressmann pa je orisala delovanje društva ter slovenskega življa v okolici Baškega jezera.

Prav tako meseca julija je bil MoPZ „Jepa-Baško jezero“ pod vodstvom Aleša Schusterja v gosteh pri dveh zvestih članih. Hani Kopeinig, bolj znana kot krčmarica Lasjakove taberne na Peč-

nici, je praznovala 70. rojstni dan. V svoji vlogi je seveda po številnih vajah moškega zbora namakala suha grla pevcev. Ti so se ji ob tem prazniku oddolžili z domačo slovensko pesmijo. Enako slavje je praznoval tudi Janez Mikl, Gašparčev Hajnžek na Pečnici. Kot dolgoletni občinski odbornik ter nekdanji predsednik društva „Jepa-Baško jezero“ ima velike zasluge za politično in kulturno delovanje v območju Baškega jezera. Tudi sam slavljenec je v zahvali poudaril pomen slovenske besede in domače pesmi.

Obema kličemo še na mnoga zdrava leta! F.Č.

OGLAS

4-članska slovenska družina išče trisobno stanovanje v Celovcu ali bližnji okolici. Tel. 0463 / 46801 ali pod šifro „Stanovanje“ na Slovenski vestnik

